

PARTİ PROGRAMIMIZ: ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK POLİTİKALARI

Doğal Çevre: Tüm Varlıkların Hayat Alanı

Sosyal ve ekonomik faydaların adil, tarafsız ve hakkaniyetli bir şekilde dağılmasını ve yeniden bölüşümünü hedefleyen sosyal adalet vizyonu–muzun önemli bir unsurunu çevresel adalet düşüncesi oluşturmaktadır.

Partimiz; hiçbir gerekçe ve bahaneye sığınmaksızın toplumsal avantaj ve dezavantajların adil bir şekilde paylaşılmasını benimsemekte ve teşvik etmektedir. Çevresel nimetlerin ve külfetlerin adil olmayan bir şekilde toplumun hiçbir kesiminin lehine veya aleyhine yapısal bir durum oluş-turmaması temel önceliklerimizdendir.

Çevre kirliliğine ve doğanın tahribine yol açan nedenler hukuk devleti ve tüm canlıların doğal hakları temelinde anlaşılmalı ve ortadan kaldırılmalıdır. Çevre sorunlarının yaşanabilir doğal ortamı tehdit etmesinin yanı sıra, sosyal adaleti de açık bir şekilde zedelediğine ve tehlikeye attığına inanıyoruz. Ekonomik ve sosyal kalkınma ve sosyal adalet hedeflerimiz ile doğal çeşitliliğin korunması ve yaşanabilir bir çevre hedefimiz arasın–da uyumsuzluğa müsaade etmeyeceğiz. Yaşam kalitemizi artırmak ve gelecek nesiller için kaynaklarımızı korumak amacıyla, çevresel adaletin sağlanması gerektiğine inanıyoruz.

İklim ve Çevre: Ekolojik Sorumluluk

Dünya tarihte hiç olmadığı kadar çevresel tehdit ve doğal çeşitliliğin yok olması baskısı altındadır. Hızla artan nüfus, şehirleşme, ekonomik ve en–düstriyel faaliyetler ve çeşitlenen tüketim alışkanlıkları çevre ve doğal kaynakların varlığı üzerindeki baskıyı giderek artırmaktadır. Bilimsel raporlar iklim değişikliğinin dünyayı tehlikeli bir yöne doğru götürdüğünü açık bir şekilde vurgulamaktadır. Türkiye de çevre ve iklim odaklı sorunla–rı kuvvetli bir şekilde yaşamaktadır.

BM tarafından hazırlanan raporlarda görüldüğü gibi, Türkiye iklim değişikliğinin zararlı etkilerinden ve tehditlerinden büyük ölçüde olumsuz ola–rak etkilenecek ülkeler arasındadır. Bu etkiler arasında aşırı sıcaklık artışı, kuraklık, su kaynaklarının azalması, aşırı ve

mevsim dışı yağışlar, orman yangınları ile olumsuz getirisi olan heyelanlar, denizlerin yükselmesi, bi-yolojik çeşitliliğin azalması gibi yaşamsal meseleler yer almaktadır. Buna mukabil ormanlarımız ile nadir ve kıymetli tarım arazilerimiz ise turizm, büyük alt yapı projeleri ve konut alanlarına açılarak yok edilmektedir. Diğer yandan, hızlı kentleşme ve nüfus artışı çevresel tehditleri büyütmektedir.

Türkiye 1980'li yıllardan beri, çevre korumayı bir anayasal hak ve koruma bağlamında tanımlayarak yasal altyapıyı oluşturmuştur. Hatta bu yasal çerçeveler açısından dünyada öncü ülkelerden biridir. Ancak uygulama-larda çok ciddi sorunlar, ihmaller, koruma politikalarında yetersiz takip ve iyileştirmelerde aksaklıklar yürürlükte kalmaya devam etmektedir. Toprak, su ve hava; endüstriyel faaliyetler, kentlerin büyümesi, tarımda kullanılan aşırı kimyasallar, alt yapı sistemlerinin yeterli olmaması nede-niyle her geçen gün kirlenmektedir. Buna karşılık biyolojik çeşitliliği ve çevresel kaliteyi tehdit eden kirliliğe karşı getirilen kurallar ve cezai mü-eyyideler, bu faaliyetlerden elde edilen kârlara göre çok cüzi kaldığı için önleyici olamamaktadır. Denetim, izleme ve gözlem mekanizmalarının yetersizliği büyük bir sorundur.

İklim değişikliği politikaları çevre politikalarının bir alt başlığı değil, büt-üncül bir yaklaşımla çözümlenmesi gereken bir sorundur. Doğal yaşam çev-releri bir sektör değildir. Bilakis her türlü iktisadi, sosyal, kültürel politika ve yatırımın temel parametresidir. Türkiye'nin iklim ve çevre politikası içinde yer aldığı iklim kuşağı, zengin doğal kaynakları, flora ve faunası dikkate alınarak çok boyutlu bir yaklaşımla geliştirilmelidir.

Bu anlayışla, çevre ve iklim meselesi bir bakanlık ya da sektör faaliyeti-ne indirgenmeden doğa dostu bir büyüme stratejisi uygulanacak, kap-samlı ve büt-üncül bir planlama ve koordinasyon sağlanacaktır. Çevreyi ve doğal kaynakları koruma ve geliştirme odaklı, çevresel korumayı tüm politikaların merkezine alan, çevre bilincini önceleyen, sahip olduğumuz ekolojik ve biyolojik çeşitliliği koruyup geliştirmeyi hedefleyen bir anlayış ve yaklaşım esas alınacaktır.

Şehircilik: Umranın Çağdaş Yorumu

Şehirlerimizin yerel ekonomisi güçlü, rekabet gücü yüksek, modern ile ge-lenekselin uyumunu göz önünde tutarak doğal ve kültürel mirasına sahip çıkan, nefes alan, yürünebilir, ekolojik yapının ve dinamik teknolojik geliş-melerin dengeli şekilde bir arada olduğu bir yapıya sahip olmasını istiyor, insanımızın da bunu istediğini biliyoruz.

Şehir planlama politikalarımız en temelde kentsel ve çevresel adalet, kültürel gelişim, ekonomik refah ve hak-kaniyetli bölüşüm ilkeleri arasında denge gözetecek, herkes için adil ve ka-tılımcı planlama anlayışını benimseyecektir. Sürdürülebilirlik, katılımcılık ve ekolojik yaklaşım ise politikalarımızın oluşturulmasında, yasal çerçevelerinin belirlenmesinde ve uygulamaya geçirilmesinde temel ilkelerimiz olacaktır.

Şehirler, sosyal bütünleşme, iş yaşamı, seyahat, ticaret, eğlence, kültürel etkinlikler gibi toplumsal yaşamın tüm yönlerini kuşatan faaliyetleri kap-sar. Bir kentin kültürünün, kimliğinin, değerlerinin sadece siyasetçi ve planlamacılar tarafından değil, o kentte yaşayanların da katılımıyla geliştirilmesi gerekir. Şehirlerimizin sosyal, ekonomik ve fiziki açılardan nite-liklerinin arttırılmasında ve kalkınmasında, sivil toplum örgütleri ve tüm sektörlerin de iş birliği halinde olduğu yönetim modellerine ihtiyaç du-yulmaktadır. Bu nedenle şehir karar mekanizmalarına sivil toplumun aktif katılımını arttıracak modeller kullanılacak, yerel yönetimlerde karar alma ve uygulama süreçleri katılımcı ve tamamen şeffaf hale getirilecektir.

Ülke, bölge, alt bölge, şehir ve mahalle ölçeğinde planlama esasları yeni-den belirlenecek, en büyük ölçekten en küçük ölçeğe kadar dinamik şehir ve bölge bilgi sistemlerine entegre bir planlama yaklaşımı belirlenecek, imar planı değişiklikleri parsel bazlı olmaktan çıkarılarak bölge bazlı hale getirilecektir, topluluğun büyük kısmını etkileyecek projeler halk oylama-sına sunulacaktır. Şehirlerimizde yeni arsa ve konut üretimi projelerinin yanı sıra, mevcut yapılaşma alanlarının karma kullanıma imkân sağlaya-cak ve dönüştürebilecek şekilde yeniden planlaması yapılacaktır.

Her şehrin kendi iç dinamiklerini esas alan ve şehrin dokusunu yansıtan uygun ve özgün konut projelerinin ve yapı türlerinin geliştirildiği, yeşil eko-nominin ana bileşenleri olan yenilenebilir enerji, iklim değişikliği ve sürdürülebilirlik çözümlerini de içeren bir planlama anlayışı uygulanacaktır. Yeşil çatı ve duvarlar, yağmur suyu hasadının yapılmasını sağlayacak sistemlerin kullanımı yaygınlaştırılacak, su kullanımını azaltan peyzaj tasarımları ve geri dönüştürülmüş suyun kullanımının artırılması ile su rejimi güçlü şehirler planlanacaktır. Mahalle düzeyinde farklı arazi kullanım türlerinin entegrasyonu sağlanacak, komşuluk bahçeleri, yağmur suyu hasadı/kullanımı, mahalle ormanı, otopark, spor alanları, güneş/jeotermal/biyokütle enerji üretim sistemlerini içerecek planlamalar geliştirilecektir.

Şehirlerimizde sosyal kapsayıcılık bağlamında çocuklar, gençler, yaşlılar, kadınlar, engelliler/dezavantajlılar başta olmak üzere tüm kentlilerin ihtiyaçlarına cevap veren uygulamalar geliştirilecek, yaşlı, kadın ve çocukların kullanımını için tasarlanmış, erişimi kolay parklar inşa edilecektir. Her farklı yaş grubunun nitelikli etkileşimine imkân veren kamusal mekânlar oluşturulacaktır. Yaya ve bisiklet öncelikli kent içi ulaşım planlaması yapılacaktır. Doğal kaynaklara, kentsel aktivitelere ve nitelikli toplu taşıma sistemlerine yürüme mesafesinde erişim, sağlıklı yaşam ve ulaşım etkinliğini sağlayabilmek için bisiklet yolu ve bisiklet park alanlarını kurmak önceliklerimizdendir.

Somut ve somut olmayan kültürel mirasın tespiti, korunması ve günümüz kentleşmesi ile etkileşime geçecek şekilde yeniden işlevlendirilmesi ve hayatiyet kazanması öncelikli olarak ele alınacaktır. Şehirlerimizin kültürel mirasını kentsel gelişme ile doğrudan irtibatlandırarak ve koruyarak kullanma anlayışını yaygınlaştıracak politikalar geliştirilecektir.

Şehirlerde AVM yerine her türlü esnaf ve sanatkârın bulunduğu sokak ve caddelerin oluşturulması politikası uygulanacak, ticaret, sanat ve kültür aksları bu anlayış çerçevesinde belirlenecektir.

Enerji tasarrufundan sağlığa, çevrenin korunmasından iklim değişikliği ile mücadeleye, yerel ekonomik dinamiklerin harekete geçirilmesinden özgün üretime kadar birçok alanda somut çıktısı olan akıllı kentlerin bilge bir yaklaşımla ele alınması son derece önemlidir. Kentsel yaşam kalitesi-nin yükseltilmesinde çok dinamik bir araç olmasından dolayı akıllı şehir uygulamalarına özel önem verilecektir.

Şehrin temel sorunlarını çözmek için yapılan tüm alt ve üstyapı projeleri ile her türlü planlamada bilgi teknolojileri etkin bir şekilde kullanılacak, gerçek zamanlı şehir bilgi sistemleri ile çevreyi olumsuz etkileyen unsur-ların anlık ölçülmesi, özellikle yapı güvenliğinin, afet ve acil durumlarda binaların, barajların, yolların güvenliğinin takip edilmesi, zaman ve enerji kaybını minimize eden akıllı şebekelere sahip entegre platformların ge-liştirilmesi öncelikli politika hedeflerinden olacaktır.

Şehirlerin olası yeni durumlara, eğilimlere ve bütün afet türlerine karşı dayanıklılığı için her şehrin dirençlilik haritası çıkarılacaktır.

GELECEK
PARTISI